

Pospíšil, Ivo

Naše glosa : literárněkritický časopis ze Slovenska

Opera Slavica. 1998, vol. 8, iss. 1, pp. 68-

ISSN 1211-7676

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/116537>

Access Date: 29. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

likace, která zajisté uspokojuje potřebu informativně bibliografického kompendia lužickosrbských překladů Písma.

Silvie Džiamová

Naše glosa

Literárněkritický časopis ze Slovenska

Národní literární centrum v Bratislavě vydává již druhým rokem literárněkritický „kvartálník“ *Literika*. Není to časopis toporný, i když ho někteří pokládají za příliš oficiální. Je vskutku výpravný, náklady se tu nešetřilo, současně je však diskusní; nenacházím tu onu „skupinovost“ dobře známou z některých českých periodik. Je zřejmé, že se na jeho tvorbě řada významných slovenských literárních kritiků a teoretiků nepodílí, ale polemiky a střety tu jsou takřka programové a rozhodně tu nejde o názorový monolog. O přehledech slovenské literární produkce se tu vášnivě diskutuje, jména příspěvkatelů nejsou nijak tuctová: Vincent Šablík, Emil Borčín, Viliam Marčok, Vojtech Kondrót, Pavol Števec, Peter Jaroš, Andrej Červeňák, Martin Kasarda, Peter Andruška, Igor Hochel, Nora Krausová, M. Škotka, V. Choma a další. V loňském roce bylo samostatně dvojčíslo věnováno literárním směrům, proudům a skupinám ve slovenské literatuře: najdeme tu studie a diskuse o slovenském naturismu, nadrealismu, davistech, katolické moderně i socialistickém realismu, generaci 56, trnavské skupině a tzv. osamělých běžcích. Toto číslo má význam nejen pro literárního kritika, ale zejména historika a teoretika literatury. Neměl by se bez něho obejít ani český slovakista. Studii o slovenském naturismu, tedy, zjednodušeně a konvenčně řečeno, o lyrizované próze, napsal Ján Števec, o slovenském nadrealismu Pavel Bunčák, z pera Vladimíra Reiséla můžeme číst vzpomínky na dobu, kdy se slovenský nadrealismus utvářel, do diskuse o socialistickém realismu, která byla uvedena vynikající statí Andreje Červeňáka, se polemicky zapojil i známý romanopisec Peter Jaroš.

Na této slovenské diskusi a vůbec na tomto časopisu jako celku je – oproti českému literárněkritickému prostředí – pozoruhodné společné zaujetí umělců i literárních vědců a kritiků; u nás se často tzv. akademická literární věda pokládá za jev minulostní, na pořadu dne je všelijaké vciťování a postmoderní postupy. Slovenští kritické zkoumají literární jevy sine ira et studio s vyústěním v současné literatuře.

Na Slovensku vznikl reprezentativní literární časopis s pozoruhodnou orientací a vynikajícím výtvarným doprovodem, který je autonomní součástí periodika, jehož jedno číslo mívá kolem 150 stran. Kvantita není jistě nejdůležitějším kritériem, ale je zřejmé, že takový rozsah umožňuje i publikování krásné literatury i rozsáhlé polemiky a diskuse, kterých je v dnešní literární vědě zapotřebí. A nejen na Slovensku.

Ivo Pospíšil